

Antrosios užsienio kalbos sakininės sąveikos ir raiškos (kalbėjimo) pasiekimų vertinimo ugdymo procese rekomendacijos

Metodinės medžiagos paskirtis

Parengta medžiaga skirta užsienio kalbų (prancūzų, rusų, vokiečių ir kt.) mokytojams, dirbantiems su mokiniais, besimokančiais antrosios užsienio kalbos pagrindinėje mokykloje. Manome, jog bendrosios didaktinės nuostatos bus parankios ir pirmosios užsienio kalbos mokytojams.

Metodinė medžiaga pateikta koncentruotai, daugiausia tezėmis/teiginiais. Tikimės, jog taip mokytojams bus parankiau ja naudotis, suvokti/atsirinkti esminius ar jiems reikalingus dalykus, lengviau ir greičiau surasti reikiamą informaciją.

Mokinių pasiekimų vertinimas (formuojamasis ir apibendrinamasis) yra neatsiejama ugdymo proceso dalis, todėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo nuostatos pateikiamos bendrame kalbinių gebėjimų ugdymo kontekste. Kalbėjimo gebėjimai ugdomi integruotai, tačiau skirtinguose kalbos mokymosi etapuose/lygiuose skirtingai sąveikauja su kitomis kalbinės veiklos rūšimis (pvz, pradiniam kalbos mokymosi etape glaudžiai siejasi su klausymu). Pateiktoje medžiagoje mokytojas ras tiek bendrąsias kalbėjimo gebėjimų ugdymo ir vertinimo nuostatas, tiek šių gebėjimų ugdymo specifinius dalykus/ypatumus skirtinguose kalbos mokymosi pakopose/etapuose.

Užsienio kalbos mokymosi pakopos čia pateikiamos tradiciškai, taip, kaip jos apibūdinamos/pateikiamos bendrosiose programose 5-6, 7-8, 9-10 kl. Norėtume akcentuoti keletą dalykų: pirma, šis skirstymas tiesiogiai nesiejamas su kalbos mokėjimo lygiais, t.y. pakopa nereiškia pasiektą konkretų kalbos mokėjimo lygį; antra, antrosios užsienio kalbos mokymasis yra privalomas tik nuo 6-sios klasės, nuo 5-osios jos mokosi tik dalis mokinių, todėl galimi skirtingi mokinio/ mokinių grupės pasiekimai kiekvienos kalbos mokymosi pakopos pabaigoje/eigoje. Tai reikia turėti domėje, naudojantis čia lentelėse pateiktomis kalbėjimo pasiekimų vertinimo aptartimis (žr. „*Kalbėjimo vertinimo kriterijai ir jų aptartys*“).

Metodiniai patarimai iliustruojami kalbėjimo užduočių ir kai kuriais jų atlikčių pavyzdžiais. Pateikiamos rusų kalbos užduotys, todėl vertingiausios jos bus užsienio (rusų) kalbos mokytojams. Kalbėjimo užduočių įvairovė gana didelė. Mūsų tikslas buvo sukurti tokio tipo užduotis, kurios plačiau naudojamos tiek bendrame Europos, tiek mūsų šalies kontekste. Užduotys daugiau skiriamos mokinių pasiekimų įvertinimui, bet mokymosi procese medžiagą galima panaudoti įvairiais tikslais, taip pat sukurti panašias užduotis savo mokiniams. Šiam tikslui mokytojai galės pasinaudoti komunikacinių intencijų sąrašu (žr. „*Reikalavimai mokinių pasiekimams. Komunikacinės intencijos*“). Sąrašas pateiktas per leksines temas, todėl patogus naudotis planuojant ugdymą.

Tikimės, jog užsienio kalbų mokytojams rekomendacijos pagelbės jų kasdieniame darbe.

Sakininės kalbos (dialogas ir monologas) gebėjimų bendrosios ugdymo nuostatos

- Kalbėjimo gebėjimai ugdomi palaipsniui ir integruotai su kitomis kalbinėmis veiklos rūšimis.
- Kalbinė veikla organizuojama taip, kad skatintų mokinio pasitikėjimą savimi, poreikį bendrauti užsienio kalba.
- Suteikiama galimybė mokytis įvairiais metodais. Metodų, darbo būdų įvairovė leis mokiniams dirbti jų pamėgtu siliumi.
- Kalbėjimo gebėjimų ugdymas paremtas klausymo tekstais ir vizualizacija, kurių pagalba sukuriama mokomoji kalbinė situacija.

- Kalbinė situacija apibrėžiama aiškiai, pagal mokinių amžių, interesus, jų žinias: kas su kuo, kokių tikslu, apie ką, kur ir kada kalbasi (arba daro pranešimą).
- Kalbėjimo gebėjimų ugdymas vyksta palaipsniui: žodžių, frazių kartojimas, trumpų dialogų su tam tikromis struktūromis kartojimas ir sudarymas, laisvas kalbėjimas.
- Monologinė kalba ugdoma palaipsniui. Mokiniai remdamiesi pateikta leksika ir kalbos struktūromis išsako užbaigtą mintį, jungia sakinius į logišką visumą, parengia trumpus pasisakymus duota tema.

Ugdymo proceso organizavimo etapai, principai (sistema, struktūra)

- Kalbinių gebėjimų ugdymas – pastovi ugdymo proceso dalis.
- Kalbinės pratybos turi turėti aišką mokiniams tikslą (kas bus ugdoma).
- Kalbinės pratybos organizuojamos įvairiomis formomis (poromis, grupėmis, naudojant žaidimo, vaidybos elementus, kt.).
- **Kalbinių pratybų etapai:** **a)** įvadinis pokalbis (laisvas pokalbis su mokiniais), siekiant sužadinti motyvaciją ir susidomėjimą, palengvinant mokymosi sunkumus (žodynas, sudėtingesnės kalbos struktūros); **b)** mokomosios medžiagos pristatymas (audiotekstas + vizualinis elementas; audiotekstas + skaitymo tekstas/ dialogas, dialogo/ monologo planas, neišbaigtas dialogas, dialogo schema), **c)** fonetinės, leksinės, gramatinės pratybos; **d)** kalbos struktūrų panaudojimas įvairiose mokomosiose situacijose – įtvirtinimas; **e)** laisvas kalbėjimas, komunikacinės užduoties sprendimas, kontrolinės užduoties įvykdymas, siekiant pamatuoti savo pažangą.
- **kalbinių pratybų tipai:** trumpi kontekstualizuoti dialogai, sumaišytų replikų dialogai, neišbaigti dialogai, dialogai pagal planą/ schemą, kūrybiniai dialogai raštu

Mokymosi strategijos

Mokinių ir mokytojo veikla (5-6 kl.)

- Dalyvauja pokalbyje vadovaujant mokytojui.
- Dalyvauja pokalbyje pagal paveikslėlius.
- Naudojasi kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija) strategijomis.
- Dirbdami savarankiškai, naudojami planu, leksikos, kalbos struktūrų sąrašu.
- Mokiniai skatinami naudoti kalbos etiketo frazes (mandagumo konvencijas).
- Kalbėjimo užduotis atlieka „grandinėle.“
- Atkuria dialoguose praleistas frazes.
- Kuria dialogus pagal pavyzdį „grandinėle.“
- Sudaro dialogus (inscenizuoja) pagal paveikslėlius ar pateiktas mandagumo frazes.
- Atstato dialogo replikų eiliškumą.
- Sudaro dialogą pagal pavyzdį, pagal pateiktą struktūrą.
- Rekonstruoja (atstato) dialogą pateikdami informaciją apie save.
- Kalbasi pagal pateiktus klausimus.
- Dirba poromis atsakydami į pateiktus klausimus
- Dirba poromis sudarydami ir rekonstruodami dialogus.
- Kuria trumpą monologą pagal pateiktas sakinių pradžias.
- Kuria trumpą monologą pateikdami informaciją apie save.
- Trumpai pasakoja pagal pateiktą planą.

Mokinių ir mokytojo veikla (7-8 kl.)

- Mokiniai skatinami naudotis kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija, pokalbio krypties pakeitimas, pakartojimai, perifrazės ir kt.) strategijomis.
- Dalyvauja pokalbyje vadovaujant mokytojui.
- Dalyvauja pokalbyje pagal paveikslėlius.
- Naudojasi kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija) strategijomis.
- Dirbdami savarankiškai mokiniai naudojasi planu, leksikos, struktūrų sąrašu.
- Skatinami naudoti kalbos etiketo frazes (mandagumo konvencijas).
- Kalbėjimo užduotis atlieka „grandinėle.“
- Mokiniai atkuria dialoguose praleistas frazes.
- Kuria dialogus pagal pavyzdį „grandinėle.“
- Sudaro dialogus (inscenizuoja) pagal paveikslėlius ar pateiktas mandagumo frazes.
- Atstato dialogo replikų eiliškumą.
- Sudaro dialogą pagal pavyzdį, pagal pateiktą struktūrą.
- Rekonstruoja dialogą pateikdami informaciją apie save.
- Kalbasi pagal pateiktus klausimus.
- Dirba poromis atsakydami į pateiktus klausimus.
- Dirba poromis sudarydami ir rekonstruodami dialogus.
- Dalyvauja pokalbyje išreiškdami savo nuomonę svarstoma tema, kai pateiktos komunikacinių intencijų raiškos formos.
- Dalyvauja pokalbyje/ kuria dialogą pagal iliustraciją ir pateiktus klausimus.
- Kuria dialogą/ dalyvauja pokalbyje remdamasis reklaminiu tekstu.
- Kuria dialogą/ dalyvauja pokalbyje remdamasis apklausos rezultatų lentele.
- Kuria trumpą monologą pagal pateiktas sakinių pradžias.
- Kuria trumpą monologą įvesdami informaciją apie save.
- Pasakoja pagal pateiktą planą.
- Kuria pasakojimą remdamiesi perskaityto teksto informacija.
- Kuria pasakojimą pagal pateiktą pradžią.
- Dalijasi informacija iš savo patirties.

Mokinių ir mokytojo veikla (9-10 kl.)

- Mokiniai skatinami naudotis kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija, pokalbio krypties pakeitimas, pakartojimai, perifrazės ir kt.) strategijomis.
- Mokiniai naudojasi kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija) strategijomis.
- Dirbdami savarankiškai mokiniai naudojasi planu, leksikos, struktūrų sąrašu.
- Mokiniai skatinami naudoti kalbos etiketo frazes (mandagumo konvencijas)
- Kalbėjimo užduotis atlieka „grandinėle.“
- Mokiniai atkuria dialoguose praleistas frazes.
- Kuria dialogus pagal pavyzdį „grandinėle.“
- Sudaro dialogus (inscenizuoja) pagal paveikslėlius ar pateiktas mandagumo frazes.
- Atstato dialogo replikų eiliškumą.
- Sudaro dialogą pagal pavyzdį, pagal pateiktas struktūras.
- Rekonstruoja dialogą pateikdami informaciją apie save.
- Kalbasi pagal pateiktus klausimus.
- Dirba poromis atsakydami į pateiktus klausimus.
- Dirba poromis sudarydami ir rekonstruodami dialogus.

- Dalyvauja pokalbyje išreikšdami savo nuomonę svarstoma tema, kai duotos komunikacinių intencijų raiškos formos, schema, planas.
- Dalyvauja pokalbyje/ kuria dialogą pagal iliustraciją ir pateiktus klausimus.
- Kuria dialogą/ dalyvauja pokalbyje remdamiesi reklaminiu tekstu.
- Kuria dialogą/ dalyvauja pokalbyje remdamiesi apklausos rezultatų lentele.
- Kuria dialogus raštu, užrašydami abu vaidmenis.
- Kuria kūrybinį dialogą raštu.
- Vaidina, vartodami kalbą spontaniškai ir laisvai.
- Vaidina pagal sukurtą scenarijų, pagal neužbaigtą scenarijų.
- Kuria dialogus pagal tarpasmeninio bendravimo situacijas (atsiprašyti ir t.t.).
- Kuria monologą pagal pateiktas sakinių pradžias.
- Kuria monologą įvesdami informaciją apie save.
- Pasakoja pagal pateiktą planą.
- Pasakoja remdamiesi perskaityto teksto informacija.
- Pasakoja pagal pateiktą pasakojimo pradžią.
- Dalijasi informacija iš savo patirties.
- Kuria dialogus/ monologus panaudodami „apsimetimą“ (interviu, diskusija, polemika televizijoje, radijuje).
- Dalyvauja debatuose (jei kalbos pasiekimų lygis yra aukštesnis).
- Aptaria temą/problemą dirbdami grupėmis.
- Atstato sumaišytų sakinių/dalių tekstą.

Diferencijavimas, individualizavimas, mokymosi stiliai, individualios mokinio savybės Bendrosios nuostatos organizuojant ugdymo procesą

- Atsižvelgiama į socialines sąlygas ir tarpusavio santykius klasėje.
- Kuriamas palanki mokymuisi aplinka, kurioje kiekvienas mokinys yra gerbiamas.
- Organizuojant darbą grupėmis, grupėse turėtų būti skirtingų gebėjimų mokiniai.
- Mokiniam suteikiama galimybė mokytis įvairiais metodais.
- Metodų, darbo būdų įvairovė turėtų leisti mokiniams dirbti jų pamėgtu siliumi.
- Remiamasi mokinių patirtimi, kurią jie pildo ir susistemina ugdymo proceso metu.
- Remiamasi individualiomis mokinių savybėmis.
- Mokiniam, teikiantis pirmenybę vizualinei informacijai, teikiami vizualiniai signalai (kalbėjimo situacijų atvaizdavimas piešiniuose, kalbėjimo užduočių struktūrų pavaizdavimas grafiškai ir t.t.)
- Ugdant kalbėjimo gebėjimus remiamasi mokiniais, kurie teikia pirmenybę garsinei informacijai. Jie mėgsta kalbėti, didelį dėmesį teikia kalbos tempui, tonui, intonavimui. Todėl įvairūs kalbėjimo pavyzdžiai teikiami įrašuose, jų pagalba kuriamos vis naujos gyvenimiškos situacijos, siekiama įvairaus mokomųjų situacijų pateikimo.

Mokymasis mokytis, savarankiškumo ugdymas, ugdymo proceso ir mokinių pasiekimų vertinimas.

Vertinimas ugdymo procese: etapai

- Planavimas (ko reikia mokytis- tikslų iškėlimas- ir kaip - metodų pasirinkimas)
- Mokymasis (vertinimas kaip mokymo ir mokymosi dalis)
- Fiksavimas (sėkmės, pažangos ir poreikių apibendrinimas)
- Informavimas (naudingos grįžtamosios informacijos teikimas)
- Ugdymo proceso vertinimas ir koregavimas (vertinimo panaudojimas numatant kitus žingsnius)

Vertinimas mokymuisi (formuojamasis ir diagnostinis)

- Kalbinės veiklos vertinimas lankstus, pozityvus, konstruktyvus, priklauso nuo kalbinių pratybų tikslo (treniruojamąsias pratybas, kontrolinės).
- Vertinimo kriterijai aiškūs mokiniams, pagrįsti, aptariami kartu su mokiniais.
- Mokiniais suteikiama galimybė vertinti draugus ir save remiantis kartu suformuluotais kriterijais.
- Aiškiai apibrėžiami vertinimo tikslai.
- Vertinama aiškiai, suprantamai ir bešališkai.
- Pateikiamos įvykdomos užduotys.
- Naudojamos įvairios metodikos.
- Teikiama grįžtamoji informacija.

Vertinimo metodikų taikymas

- Nuolat taikyti įvairias formuojamojo vertinimo metodikas ugdymo proceso metu.
- Vertinant atkreipti dėmesį į tai, ką mokiniai pasiekė, o ne į tai, ko nepasiekė.
- Nurodyti aiškius vertinimo kriterijus prieš darbą ir pateikti juos mokiniui suprantama kalba. Pateikti paaiškinimus apie kiekvienos *kalbėjimo* užduoties struktūrą, pateikti konkrečius pavyzdžius.
- Pateikti mokiniams (prieš pradėdant darbą) sėkmės kriterijus, kurie padės maksimaliai gerai atlikti užduotį. Sėkmės kriterijus pateikti taip, kad *kalbėdamas* mokinys galėtų juos matyti (ne daugiau 2-3 kriterijai). Sėkmės kriterijus užrašyti lentoje.
- Dėmesį sutelkti į tikrinamo aspekto detales, į tai, kas atsispindi vertinimo kriterijuose.
- Taikyti žodinius komentarus. Juos skirti tiesiogiai užduočiai ir jos ugdymo tikslams. Tokia grįžtamoji informacija yra pati vertingiausia mokiniui, nes leidžia išsiaiškinti likusius neaiškumus. Tai suteikia pasitikėjimo savimi ir kelia mokymosi motyvaciją.
- Rasti laiko ir taikyti individualią grįžtamąją informaciją. Aptarti vieną ar kitą dalyką su atskirais mokiniais ar mokinių grupėmis.
- Grįžtamąją informaciją suteikti darbo metu arba iš karto baigus darbą. Grįžtamąją informaciją teikti tiksliai pagal mokiniams pateiktus ir su jais aptartus vertinimo kriterijus.
- Kalbėti konkrečiai ir pozityviai. Nurodyti gaires, kaip darbą patobulinti.
- Taikyti savęs įsivertinimo metodikas (t.p. EKA taikymas ugdymo procese).
- Mokiniai pagal pateiktus sėkmės kriterijus vertina savo žodinį atsakinėjimą. Padėti mokiniui tai atlikti užduodant klausimus apie jo darbą ir suteikiant laiko tą darbą patobulinti.
- Taikyti tokias formuojamojo vertinimo metodikas, kaip „šviesoforas“. Ji yra ypatingai veiksminga. Mokiniai nekelia rankų pokalbių metu, jie rodo mokytoji spalvotas korteleles, reiškiančias jų supratimą (suprantu - žalia, reikia papildomo aiškinimo – geltona, noriu tai suprasti ir išmokyti - raudona).
- Skatinti mokinius pačius sudaryti klausimus apie darbą ir vertinti atsakymus. Tai padės nukreipti dėmesį ir pastangas darbo tobulinimui.
- Pabrėžti, kad mokymasis mažiau priklauso nuo jų gebėjimo įsiminti ir daugiau priklauso nuo jų pasirengimo išreikšti savo supratimą.
- Vertinti ne tik žinias/pasiekimus, bet ir įdėtas pastangas bei mokymosi kokybę.
- Sistemingai fiksuoti mokinių pasiekimus.
- Taikyti diagnostinį vertinimą prieš naują temą. Tai padės išsiaiškinti mokinių spragas ir tikslingai planuoti tolimesnę veiklą.
- Nuolat taikyti formalų įvertinimą (po kiekvienos išėtos temos ar už atskirus darbus). Rašant formalų įvertinimą komentuoti jį mokiniui ir siekti abipusio susitarimo. Įvertinant remtis vertinimo kriterijais, kurie žinomi ir suprantami mokiniui.

Mokomosios medžiagos atranka

- Mokomoji medžiaga turi dominti mokinius, žadinti jų smalsumą, motyvaciją.
- Turi atitikti mokinių patirtį, jų žinias ir jas plėtoti.

- Mokymosi uždaviniai turi būti aiškūs, tikroviški, prasmingi, aitinkantys mokinių kalbos pasiekimų lygį.
- Turi būti pateikiami natūralaus/realaus kalbos vartojimo pavyzdžiai.
- Ugdymo procese siūloma naudoti informacines ir mokymosi technologijas.

Mokytojo ir mokinių veikla ugdant kalbėjimo gebėjimus 5-6, 7-8, 9-10 kl.

5-6 klasės

Bendrosios kalbėjimo gebėjimų ugdymo nuostatos

II užsienio kalbos pamokos šioje pakopoje vedamos dviem kalbom: gimtąja ir užsienio. Įgyjamos svarbiausios žodžių tarimo, jungimo, žodžių tvarkos sakinyje žinios, intonavimo įgūdžiai, ugdomi gebėjimai bendrauti pagal pateiktą situaciją, kai duota konkreti kalbos medžiaga. Įgyjamos žinios apie kalbinės veiklos užduočių (dialogo ir monologo) struktūrą, formuojami įgūdžiai dalyvauti pokalbyje ir kalbėti.

Kuriama palanki mokymuisi aplinka, kuri skatina mokinio pasitikėjimą savimi, šalinama klaidų baimė, atkreipiant dėmesį į tai, kas mokiniams geriausiai pavyko. Tik paskui atsižvelgiama į klaidas, organizuojant atitinkamo pobūdžio pratybas.

Darbas organizuojamas įvairiomis formomis (grupėmis, poromis, „grandinėle“), naudojami žaidimo, vaidybos elementus, įvairūs stimulai (vaizdines priemones, vaizdo ir garso priemones, IKT). suteikia galimybę mokytis įvairiais metodais, remiasi mokinių patirtimi ir individualiomis jų savybėmis. Kalbėjimo gebėjimų ugdymas vyksta tolydžiu: žodžių, frazių kartojimas, trumpų dialogų su tam tikromis gramatinėmis struktūromis kartojimas ir sudarymas, kalbėjimas pasirošus pagal duotą planą ir pateiktas kalbos struktūras. Monologinė kalba ugdoma taip pat pamažu. Mokiniai, remdamiesi pateikta leksika ir kalbos struktūromis, formuluoja pasakymus, jungia sakinius į logišką visumą.

Mokinių veiklos organizavimas

Mokytojo veikla. Mokytojas kuria mokomąsias aiškiai apibrėžtas kalbines situacijas (kas su kuo, koku tikslu, apie ką, kur ir kada kalbasi), paremtas klausymo tekstais ir vizualiniu elementu ir teikia įvairias užduotis, lavinančias kalbėjimo gebėjimus; susitaria dėl „sėkmės“ (vertinimo) kriterijų (užrašo lentoje), kurie bus įrodymu, kad darbas atliktas gerai; supažindina su kalbėjimo užduočių (dialogo / monologo) struktūra, pateikia / parenka pavyzdžių; diferencijuoja ir individualizuoja darbą pamokoje, parenka įvairaus pobūdžio ir sunkumo užduotis.

Mokinių veikla. Mokiniai klausosi pašnekovo, užduoda klausimus bei tinkamai į juos reaguoja, atsako, dalyvaudami įvadiniame pokalbyje užsienio kalba; dirbdami grupėmis poromis, „grandinėle“, savarankiškai dalyvauja kalbinėse pratybose pagal pateiktas komunikacines situacijas, vaidindami, apsimesdami, žaisdami ir pan.; atlieka individualias ir diferencijuotas užduotis; remdamiesi pateikta leksika ir kalbos struktūromis, išsako užbaigtą mintį, jungia sakinius į logišką visumą, parengia trumpus pasisakymus duota tema ir pagal pateiktą planą; išeitą temos leksiką panaudoja komunikacinėse situacijose, kalbėdami monologu ir dalyvaudami dialoge, vartoja išmoktas kalbos struktūras, siekdami komunikacinio tikslo.

Mokinių veiklos ir pasiekimų vertinimas

Mokytojo veikla. Mokytojas paaiškina ir naudoja formuojamojo vertinimo metodus, padedančius mokiniams parodyti savo gebėjimų lygį: „šviesoforas“, kiti įvairūs ženklai, simboliai, gestai (pvz., „paslėptas nykštys“, pakelta ranka, teikia pagalbą silpnesniems mokiniams, motyvuoja mokinius, kiekvieną pagirdamas ne tik už rezultata, bet ir už pastangas, gimtąja ir užsienio kalba aptaria su mokiniams atliktą užduotį; vertina pozityviai, naudoja žodinius komentarus ir kitas formuojamojo vertinimo metodikas, nurodo gaires, kaip darbą tobulinti, paaiškina įsivertinimo technikas remiantis EKA.

Kalbėjimo gebėjimus įvertina pažymiu (arba taškais) remdamasis su mokiniams aptartais vertinimo kriterijais.

Mokinių veikla. aktyviai ir sąmoningai dalyvauja vertinimo planavimo procese, aptardami kartu su mokytoju vertinimo kriterijus, vertindami savo ir draugų pasiekimus. Jie aptaria su mokytoju atliktą užduotį, įvardina, kas sekėsi, ir kodėl, dalyvauja vertinime ir įvertinime pagal su mokytoju aptartus „sėkmės“ kriterijus, įsivertina remdamiesi EKA.

7 - 8 klasės

Bendrosios kalbėjimo gebėjimų ugdymo nuostatos

Toliau plečiant kalbos tematiką, kalbos medžiagą bei užduočių įvairovę gilinami ir plečiami kalbėjimo gebėjimai. Kuriamas bendradarbiavimu paremta mokymosi aplinka, kurioje yra išklausomas, skatinamas ir gerbiamas kiekvienas mokinys.

Kalbinė veikla organizuojama remiantis individualiomis mokinių savybėmis: pvz., mokiniams, teikiantiems pirmenybę vizualinei informacijai, teikiami vizualiniai signalai (kalbėjimo situacijų vaizdavimas piešiniuose, kalbėjimo užduočių struktūrų vaizdavimas grafiškai ir t. t.).

Kalbėjimo pavyzdžiai teikiami įrašuose, juos naudojant kuriamos vis naujos artimos tikrovei situacijos.

Darbas organizuojamas įvairiomis formomis (grupėmis, poromis, „grandinėle“), naudojami žaidimo, vaidybos elementai, naudojami įvairūs stimulai (vaizdines priemones, vaizdo ir garso priemones, informacines IKT).

Mokinių veiklos organizavimas

Mokytojo veikla. Mokytojas kuria mokomąsias aiškiai apibrėžtas kalbines situacijas (kas su kuo, koku tikslu, apie ką, kur ir kada kalbasi), kurios gali būti paremtos klausymo teksta ir vizualiniu elementu. Mokytojas skatina mokinius kalbėti įvardiniame pokalbyje pagal pateiktą situaciją arba temą, teikia įvairias užduotis, lavinančias kalbėjimo gebėjimus. Paaiškina užduotį ir susitaria dėl „sėkmės“ (vertinimo) kriterijų (užrašo lentoje), kurie bus įrodymu, kad darbas atliktas gerai; supažindina su kalbėjimo užduočių (dialogo / monologo) struktūra, pateikia / parenka pavyzdžių; diferencijuoja ir individualizuoja darbą pamokoje, parenka įvairaus pobūdžio ir sunkumo užduotis. Mokytojas stebi mokinių darbą, skatina naudotis kompensacinėmis strategijomis (trumpos frazės, savikorekcija, pakartojimai ir kt.) ir vartoti kalbos etiketo frazes.

Mokinių veikla. Mokiniai, dirbdami grupėmis, poromis, atlieka įvairias dialogines kalbos pratybas: dalyvauja pokalbyje svarstoma tema, kai duotos komunikacinių intencijų raiškos formos; dalyvauja pokalbyje arba kuria dialogą pagal iliustraciją ir pateiktus klausimus; kuria dialogą arba dalyvauja pokalbyje remdamiesi reklaminiu tekstu.

Dirbdami savarankiškai ir grupėmis mokiniai kuria trumpą monologą pagal pateiktas sakinių pradžias, trumpai pasakoja pagal pateiktą planą, įvesdami informaciją apie save, pasiremdami perskaityto teksto informacija, pagal pateiktą pradžią, dalijasi informacija iš savo patirties, inscenizuoja.

Mokiniai taiko kompensacines strategijas, naudoja kalbos etiketo frazes.

Mokinių veiklos ir pasiekimų vertinimas

Mokytojo veikla. Mokytojas paaiškina kalbėjimo užduočių vertinimo kriterijus, vienas kito ir įsivertinimo technikas remiantis EKA. Kalbinę veiklą vertina lanksčiai, pozityviai, konstruktyviai, atsižvelgiant į kalbinių pratybų tikslą (treniruojamosios pratybos, kontrolinės), suteikia galimybę vertinti draugus ir save, remiantis kartu su mokiniais suformuluotais kriterijais, laiku teikia grįžtamąją informaciją.

Kalbėjimo gebėjimus įvertina apibendrinamojo vertinimo metu pažymiu arba taškais.

Mokinių veikla. Mokiniai aktyviai ir sąmoningai dalyvauja vertinimo planavimo procese, aptardami kartu su mokytoju vertinimo kriterijus, vertindami savo ir draugų pasiekimus.

9-10 klasės

Bendrosios kalbėjimo gebėjimų ugdymo nuostatos

Kalbėjimo gebėjimai ugdomi integruotai su visomis kalbinėmis veiklos rūšimis, jie plečiami ir įtvirtinami. Kalbėjimo gebėjimų ugdymas paremtas klausymo, skaitymo tektais ir vizualiniu elementu, kuriais sukuriama mokomoji kalbinė situacija: kas su kuo, koku tikslu, apie ką, kur ir kada kalbasi (arba daro pranešimą). Naudojamos garso ir vaizdo priemonės bei IKT. Kalbinės pratybos organizuojamos įvairiomis formomis: poromis, grupėmis, naudojant žaidimo, vaidybos elementus.

Mokinių veiklos organizavimas

Mokytojo veikla. Mokytojas pateikia kalbėjimo užduotis, kurių lygis tiktų visiems mokiniams, įvardindamas jų tikslus, turi papildomų duočių tiems mokiniams, kurie darbą atliks pirmieji. Mokytojas skatina mokinius kalbėti įvadiniame pokalbyje nepasirengus pagal pateiktas situacijas arba temas užsienio kalba, supažindina su kalbėjimo užduočių (dialogo / monologo) struktūra, pateikia / parenka pavyzdžių; skatina naudotis pokalbio ar monologo organizavimo ir kompensacinėmis (trumpos frazės, savikorekcija, pokalbio krypties pakeitimas, pakartojimai, perifrazės ir kt.) strategijomis.

Užduoties atlikimo metu suteikia mokiniams galimybę užduoti klausimų apie veiklą, skatina už sėkmę. Sėkmė – tai motyvacijos garantas.

Mokytojas organizuoja kalbines pratybas etapais: a) įvadinis pokalbis (laisvas pokalbis su mokiniais), siekiant sužadinti motyvaciją ir susidomėjimą, palengvinant mokymosi sunkumus (žodynas, sudėtingesnės kalbos struktūros); b) mokomosios medžiagos pristatymas (audiotekstas + vizualinis elementas; audiotekstas + skaitymo tekstas arba dialogas, dialogo arba monologo planas, nebaigtas dialogas, dialogo schema ir t.t.); c) fonetinės, leksinės, gramatinės pratybos; d) kalbėjimo struktūrų panaudojimas įvairiose mokomosiose situacijose – įtvirtinimas; e) laisvas kalbėjimas, komunikacinės užduoties sprendimas, diagnostinio ir apibendrinamojo užduočių pateikimas, norint įvertinti mokinių pažangą ir pasiekimus.

Mokinių veikla. Mokiniai atlieka įvairias kalbines pratybas, kurios ugdo dialoginės kalbos gebėjimus:

- dalyvauja pokalbyje svarstoma tema, kai duotos komunikacinių intencijų raiškos formos, schema, planas;
- dalyvauja pokalbyje arba kuria dialogą pagal iliustraciją ir pateiktus klausimus;
- kuria dialogą arba dalyvauja pokalbyje remdamasis reklaminiu tekstu;
- kuria dialogą arba dalyvauja pokalbyje remdamiesi apklausos rezultatų lentele;
- kuria dialogus pagal tarpasmeninio bendravimo situacijas (atsiprašyti ir t. t.);

Dirbdami savarankiškai, mokiniai naudojami planu, leksikos, struktūrų sąrašu.

Mokiniai naudojami kompensavimo strategijomis (trumpos frazės, savikorekcija, pokalbio krypties pakeitimas, pakartojimai, perifrazės ir kt.).

Mokinių veiklos ir pasiekimų vertinimas.

Mokytojo veikla. Mokytojas pateikia ir aptaria su mokiniais vertinimo kriterijus, teikia pagalbą užduoties atlikimo metu taikydamas formuojamojo vertinimo metodikas (žodiniai komentarai, klausimai žinioms ir supratimui ir t.t.), skatina įsivertinti remiantis EKA. Kalbėjimo gebėjimus įvertina diagnostinio ir/arba apibendrinamojo vertinimo metu pažymiu arba taškais remdamasis su mokiniais iš anksto aptartais vertinimo kriterijais.

Mokinių veikla. Mokiniai aktyviai ir sąmoningai dalyvauja vertinimo planavime, aptariant kalbėjimo užduotį ir vertinimo kriterijus, dirba poromis, grupėmis, vertina vienas kito darbą pagal aptartus su mokytoju kriterijus, įsivertina.

Planuoja ir organizuoja savo mokymąsi remdamiesi EKA, vertina savo ir draugų pasiekimus.

Kalbėjimo vertinimo kriterijai ir jų aptartys
II užsienio kalba
5-6 kl. → A1.1

Aptartys	Minimalūs pasiekimai (nepasiekta A1.1, pradmenys) 6 kl. (jei mokyti pradinama nuo 6 kl.)	Pagrindinis lygis (A1.1) 6 kl. (jei mokyti pradinama nuo 5 kl.)	Pasiektas aukštesnis lygis (A1) (jei skiriamos 3 val. per savaitę)
Veiklos sritis			
Kalbėjimas	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas keletą elementarių žodžių ir sakinių.</p> <p>2. Taisyklingumas Gali vartoti tik išmoktas frazes ir sakinius.</p> <p>3. Sklandumas Daro ilgas pauzes ieškodamas tinkamo žodžio.</p> <p>4. Sąveika Paklausia ir atsako į klausimus mokytojui padedant.</p> <p>5. Rišlumas Vartoja keletą elementarių žodžių jungimo priemonių, (pavyzdžiui, „ir“, „arba“).</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas ribotą skaičių elementarių žodžių ir sakinių.</p> <p>2. Taisyklingumas Gali vartoti tik iš anksto parengtas frazes ir sakinius.</p> <p>3. Sklandumas Daro pauzes ieškodamas tinkamo žodžio. Retai pasitaiso daromas klaidas.</p> <p>4. Sąveika Dalyvauja elementariame pokalbyje mokytojui padedant.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis, (pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „tada“).</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas išmoktus paprastus sakinius.</p> <p>2. Taisyklingumas Vartoja keletą paprastų gramatinių modelių ir išmoktų posakių.</p> <p>3. Sklandumas Kalba labai trumpais izoliuotais (atskirais) sakiniais, iš anksto parengtomis frazėmis, darydamas ilgas pauzes tam, kad surastų tinkamą žodį ar struktūrą, ištartų mažiau žinomus žodžius ar pasitaisytų savo klaidas.</p> <p>4. Sąveika Užduoda paprastus klausimus ir atsako į paprastus klausimus. Dalyvauja elementariame pokalbyje, jei pašnekovas taria aiškiai, lėtai, pakartoja, perfrazuoja ir pataiso kalbančiojo klaidas</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis</p>

7-8 kl. → A1- A 2.1

Aptartys Veiklos sritis	Minimalūs pasiekimai (A.1.1)	Pagrindinis lygis (A 1)	Pasiektas aukštesnis lygis (A 2) (jei skiriamos 3 val. per savaitę)
Kalbėjimas	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas ribotą skaičių mintinai išmoktų elementarių žodžių ir sakinių.</p> <p>2. Taisyklingumas Gali vartoti tik iš anksto parengtas frazes ir sakinius.</p> <p>3. Sklandumas Daro pauzes ieškodamas tinkamo žodžio. Retai pasitaiso daromas klaidas.</p> <p>4. Sąveika Dalyvauja elementariame pokalbyje mokytojui padedant.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis, (pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „tada“).</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas išmoktus paprastus sakinius.</p> <p>2. Taisyklingumas Vartoja keletą paprastų gramatinių modelių ir išmoktų posakių.</p> <p>3. Sklandumas Kalba labai trumpais izoliuotais (atskirais) sakiniiais, iš anksto parengtomis frazėmis, darydamas ilgas pauzes tam, kad surastų tinkamą žodį ar struktūrą, ištartų mažiau žinomus žodžius ar pasitaisytų savo klaidas.</p> <p>4. Sąveika Paklausia(užduoda paprastus klausimus) ir atsako į paprastus klausimus. Dalyvauja elementariame pokalbyje, jei pašnekovas taria aiškiai, lėtai, pakartoja, perfrazuoja ir pataiso kalbančiojo klaidas</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis +</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas ribotą paprastų gramatinių modelių skaičių</p> <p>2. Taisyklingumas Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras, kai kuriose iš jų darydamas klaidų.</p> <p>3. Sklandumas Kalba darydamas pauzes, abejojdamas..</p> <p>4. Sąveika Gali užduoti paprastus klausimus ir reaguoti į paprastus pasakymus. Supranta pokalbio esmę, bet ne visuomet gali jį palaikyti.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius ar žodžių grupes paprastomis žodžių siejimo priemonėmis, pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „todėl kad“.</p>

Aptartys Veiklos sritis	Minimalūs pasiekimai (A1)	Pasiektas pagrindinis lygis (A2)	Pasiektas aukštesnis lygis (B1) (jei skiriamos 3 val per savaite)
Kalbėjimas	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas išmoktus paprastus sakinius.</p> <p>2. Taisyklingumas Vartoja keletą paprastų gramatinių modelių ir išmoktų posakių.</p> <p>3. Sklandumas Kalba labai trumpais izoliuotais (atskirais) sakiniais, iš anksto parengtomis frazėmis, darydamas ilgas pauzes tam, kad surastų tinkamą žodį ar struktūrą, išstartų mažiau žinomus žodžius ar pasitaisytų savo klaidas.</p> <p>4. Sąveika Paklausia(užduoda paprastus klausimus) ir atsako į paprastus klausimus. Dalyvauja elementariame pokalbyje, jei pašnekovas taria aiškiai, lėtai, pakartoja, perfrazuoja ir pataiso kalbančiojo klaidas</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis +</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas ribotą paprastų gramatinių modelių skaičių</p> <p>2. Taisyklingumas Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras, kai kuriose iš jų darydamas klaidų.</p> <p>3. Sklandumas Kalba darydamas pauzes, abejodamas.</p> <p>4. Sąveika Gali užduoti paprastus klausimus ir reaguoti į paprastus pasakymus. Supranta pokalbio esmę, bet ne visuomet gali jį palaikyti.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius ar gramatines struktūras paprastomis žodžių siejimo priemonėmis, pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „todėl kad“.</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis. Kalba vartodamas pakankamas kalbos priemonės, nors ir abejodamas, perfrazuodamas..</p> <p>2. Taisyklingumas Pakankamai taisyklingai vartoja dažnai naudojamas kalbos struktūras.</p> <p>3. Sklandumas Dalyvauja nesudėtingame pokalbyje, kartais abejodamas ir darydamas pauzes, ieškodamas tinkamo žodžio ar gramatinio modelio, ypač ilgesniame monologe.</p> <p>4. Sąveika Pradedą, palaiko ir užbaigia pokalbį, gali pakartoti kito mintį ją perfrazuodamas, kad pasitvirtintų, ar teisingai .buvo suprastas.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sujungia paprastas kalbos struktūras logiška seka. Sieja žodžius ir gramatines struktūras ...?</p>

Aptartys Veiklos sritis	Minimalūs pasiekimai (B1.1)	Pagrindinis lygis (B1.2)	Pasiektas aukštesnis lygis (B2.1) (jei skiriamas didesnis val. skaičius)
Kalbėjimas	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas ribotą paprastų gramatinių modelių skaičių</p> <p>2. Taisyklingumas Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras, kai kuriose iš jų darydamas klaidų.</p> <p>3. Sklandumas Kalba darydamas pauzes, abejodamas.</p> <p>4. Sąveika Gali užduoti paprastus klausimus ir reaguoti į paprastus pasakymus. Supranta pokalbio esmę, bet ne visuomet gali jį palaikyti.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sieja žodžius ar gramatines struktūras paprastomis žodžių siejimo priemonėmis, pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „todėl kad“.</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas pakankamas kalbos priemonės, nors ir abejodamas, perfrazuodamas..</p> <p>2. Taisyklingumas Pakankamai taisyklingai vartoja dažnai naudojamas kalbos struktūras.</p> <p>3. Sklandumas Dalyvauja nesudėtingame pokalbyje, kartais abejodamas ir darydamas pauzes, ieškodamas tinkamo žodžio ar gramatinio modelio, ypač ilgesniame monologe.</p> <p>4. Sąveika Pradedą, palaiko ir užbaigia pokalbį, gali pakartoti kito mintį ją perfrazuodamas, kad pasitvirtintų, ar teisingai .buvo suprastas.</p> <p>5. Rišlumas Kalbėdamas sujungia paprastas kalbos struktūras logiška seka. Sieja žodžius ir gramatines struktūras ...?</p>	<p>1. Kalbos medžiagos apimtis Kalba vartodamas įvairias kalbos priemones (struktūras?) (taip pat ir sudėtingus sakinius), apibūdindamas, išreiškdamas savo nuomonę ir ją argumentuodamas, akivaizdžiai neieškodamas žodžių minčiai išreikšti.</p> <p>2. Taisyklingumas. Pakankamai taisyklingai vartoja kalbos priemones, nedaro klaidų, trukdančių komunikacijai, o jas padaręs, pasitaiso.</p> <p>3. Sklandumas. Kalba pakankamai ilgai, išlaikydamas vienodą tempą, nors kartais gali suabejoti, ieškodamas tinkamų žodžių ar struktūrų. Beveik nedaro pauzių.</p> <p>4. Sąveika. Pradedą ir pabaigia pokalbį, gali įsiterpti ir įtraukti į pokalbį pašnekovą, taip pat imtis iniciatyvos reikiamu metu, nors kartais tai daro nepakankamai tinkamai.</p> <p>5. Rišlumas. Pakankamai gerai sieja žodžius ir struktūras, vartodamas įvairias siejimo priemones, nors, kalbėdamas ilgiau, gali tai daryti nepakankamai</p>

			nuosekliai.
--	--	--	-------------

Kalbėjimo užduočių ir jų atlikties pavyzdžiai. Užsienio kalba (rusų)

Диалоги 1 вариант: ученик-ученик Уровень А2

1 пример

Ситуация: вы хотите записаться в спортивный клуб в России. Получите интересующую вас информацию. <i>1 собеседник</i>	Ситуация: Вы работаете в спортивном клубе. К вам обращается желающий записаться в клуб. <i>2 собеседник</i>
Представьтесь, поздоровайтесь. Узнайте, можно ли записаться в клуб, и какие секции в нём есть.	Поздоровайтесь. Скажите, какие спортивные секции есть в клубе. Спросите, что интересует собеседника.
Ответьте на вопрос собеседника, что вас интересует. Спросите, когда начинает заниматься вторая группа.	Ответьте на вопрос собеседника. Спросите, занимался ли он этим видом спорта раньше.
Ответьте на вопрос собеседника. Узнайте, когда проводятся тренировки.	Расскажите о графике тренировок в клубе.
Поблагодарите за информацию. Попрощайтесь.	Скажите, что ждёте собеседника. Попрощайтесь.

2 пример

В кафе (уровень А2)

ЕКА deskriptorius: gebu užsisakyti ko nors valgyti ar gerti.

1. Вы пришли в кафе. Вас встречает официант. Поздоровайтесь, попросите меню, закажите обед.
2. Вы – официант. Встретите клиента, обслужите, посоветуйте (предложите), что можно заказать.

3 пример

В гостинице

ЕКА deskriptorius: gebu sužinoti paprastų praktinių dalykų, užsisakyti viešbučio kambarį.

1. Вы звоните в справочную гостиницы, хотите заказать номер. Спросите, есть ли свободные номера, поинтересуйтесь ценой номера.
2. Вы администратор гостиницы. Вам звонит клиент. Поздоровайтесь. Информировать, есть ли свободные номера. Назовите цену проживания.

4 пример

В книжном магазине

ЕКА deskriptorius: gebu pasakyti, ko noriu ir paklausti kainų parduotuvėje.

1. Вы пришли в книжный магазин и хотите купить книгу. Поинтересуйтесь ценой желаемой книги.
2. Вы продавец в книжном магазине. Объясните покупателю, сколько стоит книга, можно ли её купить со скидкой.

2 вариант: учитель-ученик
Уровень А1

Ответьте на вопросы учителя.

1. Много ли у тебя свободного времени?
2. Чем ты занимаешься в свободное время?
3. Что ты делал(а) вчера?
4. Что будешь делать в субботу?
5. Скоро лето. С кем и где ты хотел(а) бы отдохнуть?

3 вариант: интервью учитель-ученик
Уровень А2

1 пример

1. Часто ли ты путешествуешь?
2. Какие места ты уже посетил(а) в Литве?
3. Был (а) ли ты за границей? В каких странах?
4. Какие страны ты хотел (хотела) бы посетить? Почему?
5. Какой транспорт ты выбрал (а) бы для поездки?
6. Когда и с кем ты хотел(а) бы отправиться в путешествие?
7. Какие места родного города (посёлка) ты показал(а) бы туристам?

2 пример

1. Как ты провёл летние каникулы?
2. Где ты был?
3. С кем ты отдыхал?
4. На чём ты туда ездил?
5. Что интересного ты там увидел?
6. Куда планируешь поехать в следующем году?

3 пример

Уровень А2

Учитель: Я корреспондент школьной газеты „Pgoji pertrauka“. Могу ли я задать несколько вопросов?

1. Какими СМИ вы пользуетесь?
2. Какие СМИ самые популярные среди молодёжи?
3. Почему молодёжь пользуется именно такими СМИ?

4. Как часто вы смотрите телевизор?
5. Какие передачи вы любите смотреть?
6. Как вы относитесь к рекламе?
7. Какие газеты и журналы вы читаете?
8. Почему эти издания вам нравятся?
9. Какие СМИ вам помогают учиться?
10. Как эти СМИ помогают вам учиться?

Спасибо за ответы.

4 пример

Поговорите с учителем **об учебных проблемах и планах на будущее.**

1. Какие предметы тебе нравятся?

(В1) Ответ: *Я люблю физику и математику.*

2. Какие предметы тебе не нравятся?

(В1) Ответ: *Я не люблю языки и литературу.*

3. Каковы твои планы на будущее?

(В1) Ответ: *Я хочу окончить школу и поступить в Вильнюсский университет на факультет физики и математики.*

4. Чем ты собираешься заниматься в жизни?

(В1) Ответ: *После окончания университета я хотел бы работать инженером на большом заводе.*

Монолог

Что для Вас означает мобильный телефон?

1. Рассмотрите диаграмму. Какой вопрос задали респондентам? Что они ответили?
2. Что для вас означает мобильный телефон?
3. Как вы считаете, может ли сегодня человек обойтись без мобильного телефона? Почему?

Пример предполагаемого ответа (уровень В1)

Респондентам задали вопрос: «Что для вас означает мобильный телефон?» 85 процентов сказали, что для них телефон – это средство общения с друзьями. 66 процентов ответили, что телефон – это помощник в делах на работе. 23 процента респондентов сказали, что телефон – это средство развлечения: они по телефону слушают музыку, играют в разные игры, смотрят кино. 7 процентов ответивших сказали, что для них телефон – это красивый аксессуар, и только 4 процента ответили, что телефон демонстрирует статус его владельца.

Для меня мобильный телефон – это средство общения с друзьями. Ещё по телефону я слушаю музыку.

Я думаю, что современный человек не может сегодня обойтись без любимого телефона, потому что телефон помогает в любую минуту позвонить, куда нужно, и узнать нужную информацию.

Как часто Вы посещаете свои страницы в соцсетях?

Пользуетесь ли Вы соцсетями?

1. О чём рассказывают данные диаграммы?
2. Прокомментируйте результаты диаграмм.
3. Пользуетесь ли вы социальными сетями? Какими? Почему?

Пример предполагаемого ответа (уровень А2)

Данные диаграммы рассказывают о пользовании социальными сетями. Результаты показывают, как часто люди посещают свои страницы в социальных сетях.

Результаты диаграммы показывают, что 67 процентов людей пользуются социальными сетями каждый день, 20 процентов – 3-4 раза в неделю, а 7 процентов только несколько раз в месяц. А 6 процентов социальными сетями пользуются очень редко.

Я часто пользуюсь социальными сетями. Мои любимые страницы – Facebook и Google. Facebook использую для общения с друзьями, а через Google получаю информацию.

Какой, по Вашему мнению, должна быть еда?

1. Рассмотрите диаграмму и прокомментируйте результаты опроса.
2. Почему вы считаете, что любимая вами еда полезна для организма?
3. Какую еду вы считаете вредной и почему?

Пример предполагаемого ответа (уровень A2 – B1)

(A2) 98 процентов людей считают, что еда должна быть вкусной, 92 процента считают, что она должна быть полезной. 89 процента людей считают, что еда должна быть разнообразной. 85 процентов людей считают, что еда должна содержать минералы и витамины, а 83 процента думают, что она должна быть сытной. 73 процента считают, что еда должна быть сбалансированной.

(A2) Моя любимая еда полезна для меня, потому что она вкусная, сытная, в ней много минералов и витаминов.

(B1) Вредной едой я считаю кока-колу, чипсы и гамбургеры, потому что в этой еде много химии, сахара, мало витаминов и минералов. Но эта еда сытная и вкусная, поэтому мои друзья её любят.

Задание. Постройте монолог по данной теме (3-4 мин.).

Иностранные языки

- Какими иностранными языками чаще всего владеют жители Литвы? Почему?
- Расскажите, сколько и какие иностранные языки изучаете вы? Сколько лет вы их изучаете? Где они пригодятся в будущем?
- Помогает ли знание литовского языка при изучении иностранных языков? Если да, то как. Если нет, то почему?

II задание. Постройте монолог по данной теме (3-4 мин.).

О себе

- Как вы думаете, трудно ли рассказывать о себе? Почему?
- Расскажите о себе: кто вы, когда и где родились, какими качествами характера обладаете.
- Вы – весёлый или серьёзный человек? Как вы относитесь к шуткам? Обижаетесь ли вы, когда шутят над вами?

III задание. Постройте монолог по данной теме (3-4 мин.).

Времена года и погода

- Какая погода характерна для каждого времени года в Литве?
- Какое время года чаще всего нравится людям? Почему?
- Каким временам года отдаёте предпочтение вы? Что в них нравится / не нравится?

IV задание. Постройте монолог по данной теме (3-4 мин.).

Каникулы

- Где и как любят проводить каникулы ваши одноклассники?
- Где вы обычно проводите свои каникулы? Планируете ли вы их? Нравится ли вам проводить каникулы вместе с родителями? Почему?
- Расскажите, как вы проведёте эти весенние каникулы? Чем будете заниматься?

Диалог

I задание.(А) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы хотите поехать из Москвы в Тулу. Заказываете по телефону билеты на поезд на конкретное число.

В данной ситуации вам нужно:

- спросить о возможности предварительного заказа билетов на конкретное число;
- изложить свои пожелания (число, время, тип поезда, время в пути), поинтересоваться удобствами в поездке (мягкий вагон, наличие вагона-ресторана);
- принять предложение кассира (утренний фирменный поезд), уточнить время отправления поезда, заказать билеты;
- спросить о времени получения билетов.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинаете вы.

I задание.(В) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы работаете в железнодорожной кассе. К вам по телефону обращается клиент с целью заказать

билеты от Москвы до Тулы.

В данной ситуации вам нужно:

- ответить на звонок, выяснить пожелания клиента;
- положительно ответить на вопрос клиента о возможности предварительного заказа билетов, спросить, на какой поезд нужны билеты;
- сообщить о времени отправления поездов, предложить самый лучший вариант (утренний фирменный поезд), рассказать об удобствах в поездке, (мягкий вагон, наличие вагона-ресторана, время в пути);
- сообщить о времени отправления поезда, принять заказ;
- информировать о времени получения билетов.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинаете вы.

II задание. (А) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы собираетесь в Москву. Звоните своему другу / подруге, чтобы сообщить о своём приезде.

В данной ситуации вам нужно:

- представиться, сообщить о намерении приехать;
- сообщить время приезда, предложить встретиться;
- спросить о возможности вместе осмотреть город, достопримечательности;
- уточнить место встречи, попрощаться.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинаете вы.

II задание. (В) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы москвич / москвичка. Вам звонит друг / подруга из Литвы, чтобы сообщить о своём приезде.

В данной ситуации вам нужно:

- выразить радость по поводу звонка;
- договориться о встрече в Москве;
- предложить показать город, достопримечательности;
- уточнить место встречи, попрощаться.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинает ваш собеседник.

III задание. (А) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы в России. В магазине хотите купить сувениры.

В данной ситуации вам нужно:

- обратиться к продавцу с просьбой показать несколько сувениров;
- узнать цену заинтересовавших вас сувениров;
- выразить своё мнение о предложенных сувенирах;
- выбрать и купить один или несколько сувениров.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинает ваш собеседник.

III задание. (B) Составьте диалог (4–5 мин.).

Вы продавец в российском магазине сувениров. К вам обращается турист.

В данной ситуации вам нужно:

- узнать намерение покупателя;
- предложить имеющиеся в магазине сувениры, коротко о них рассказать;
- сообщить цены на заинтересовавшие покупателя сувениры;
- одобрить выбор покупателя.

Соблюдайте речевой этикет.

Диалог начинаете вы.

Reikalavimai mokinių pasiekimams. Komunikacinės intencijos

II-osios užsienio kalbos kalbėjimo tematika (apibendrinta pagal BP ir detalizuota)

Apie save: pomėgiai, išorinė charakteristika, charakteris, veikla ir kt.:

- **pasakyti/papasakoti/paklausti** vardo, pavardės, adreso, gimimo datos; apie amžių, lytį, šeimyninę padėtį, tautybę, pilietybę; kilmę, tikėjimą, mėgstamus/nemėgstamus dalykus. šeimos narius apie profesinę veiklą;
- **apibūdinti/paprašyti apibūdinti** charakterį, temperamentą, išvaizdą.

Mokyklos gyvenimas, mokymasis, užsienio kalbos mokymasis:

- **pasakyti/papasakoti/paklausti** mokyklos pavadinimo, apie mokyklos tipą, pobūdį, įgyjamą ar įgytą išsimokslinimą/išsilavinimą, informacijos technologijų reikšmę mokymui(si), mokslo metų pradžią/pabaigą ir trukmę, įvairias atostogas, mokomųjų dalykų pavadinimų, mėgstamus/nemėgstamus mokomuosius dalykus, apdovanojimus/paskatinimus už mokymąsi, apie būrelių/klubų veiklą, apie fakultatyvus, apie mokyklos/klasės išvykas, šventes ir pan.; būsimą profesiją ir ruošimąsi ją įgyti;kokių kalbų mokosi/mokėsi; kur ir kaip mokėsi kalbos; kokia kalba/kokiomis kalbomis kalba, rašo, skaito, kokią kalbą/kokias kalbas supranta;
- **paaiškinti/išsiaiškinti** kalbos mokymosi sąlygas; **išdėstyti/išsiaiškinti** kalbos mokymo(si) vietą šalies/krašto švietimo sistemoje; **įvertinti** savo užsienio kalbos mokėjimą;
- **teikti/prašyti** žinių apie kalbos būrelio, klubo ir kitą popamokinę veiklą.

Namas ir butas:

- *paaiškinti*, kur gyvena apibūdinti, kokiame name/bute gyvena; nusakyti, iš kokių patalpų susideda namas/butas, kaip išdėstytos tos patalpos; išvardinti, kokius baldus turi/norėtų turėti, aptarti namo/buto apstatymą (kur ir kokie baldai yra name/bute).
- *išsiaiškinti/papasakoti*, kokius buitinius prietaisus turi/norėtų turėti, kokius indus ir namų apyvokos reikmenis turi/norėtų turėti.

Šalies fauna ir flora, klimatas ir orai:

- *nusakyti/prašyti* nusakyti kalbos šalies ir gimtosios šalies geografinę padėtį;
- *papasakoti/paprašyti papasakoti* apie šalies/vietovės augmeniją ir gyvūniją;
- *papasakoti/paprašyti papasakoti* apie savo/kitų gyvenamosios vietos/šalies klimatą;
- *pasakyti/pasiteirauti*, kokius naminius gyvulėlius/augalus turi ir kur juos laiko.

Kelionės ir susisiekimas:

- *paklausti/nurodyti* kelią, atstumą. nurodyti/paklausti apie transporto priemones apie tvarkaraštį, apie važiavimo trukmę/dažnumą, kokiomis transporto priemonėmis naudojasi;
- *teikti/gauti informacijos*, kaip kurs nors nuvažiuoti;
- *klausti/paaiškinti/pasakyti*, kaip nusipirkti bilietą;

Maitinimasis, maitinimosi tradicijos:

- *pasiteirauti/pasakyti*, kelintą valandą pusryčiai, priešpiečiai, pietūs ir kt., kas ko norėtų valgyti, gerti, kas ką paprastai valgo pusryčių, priešpiečių ir kt., kas gamino patiekalą, paklausti nuomonės apie patiekalą
- *paklausti/pasakyti*, kas ką mėgsta valgyti pusryčių, priešpiečių ir kt., kas su kuo ir kaip valgoma/geriama,
- *gauti/teikti informaciją* apie šeimos/vietovės/šalies tradicinius valgius/gėrimus, kaip pasigaminti patiekalą,

